

# ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31

น.ส.ณิรัชดา จันทรมะโน\*

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้เป็นครู โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 จำนวน 140 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างในภาววิดา ธาราศิริสุทธิและคณะ, 2559) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน โดยเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ระหว่างวันที่ 3 – 12 เมษายน 2560 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 103 คน คิดเป็น 100% การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheff's Post hoc comparison)

## ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการส่งเสริมความรู้และสนับสนุน มีความแตกต่างกัน โดยเพศชายมีความพึงพอใจที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มากกว่าเพศหญิง

\*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

## คำสำคัญ

ความพึงพอใจ, การส่งเสริม, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

## บทนำ

การศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพื่อให้มีความสุขในการดำเนินชีวิตในสังคม และการที่สังคมปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การดำรงชีวิตต้องเผชิญปัญหา และอุปสรรคหลายอย่างตามสภาพความซับซ้อนของสังคม ทำให้ผู้คนในสังคมปัจจุบันไม่ว่าเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ต้องประสบกับปัญหานานัปการ ซึ่งหากไม่มีการป้องกันแก้ไข ประเทศไทยก็จะมีแต่ประชากรที่มีปัญหาอันเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมาย ประกอบกับการมีเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยรวดเร็ว ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตและจิตใจของผู้คนอย่างมาก โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนได้รับผลกระทบอย่างหนักหน่วงจึงต้องการความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ต้องการคำแนะนำปรึกษาอย่างมีเทคนิควิธีการ บางครั้งต้องการความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด เป็นผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวแทนพ่อแม่ ผู้ปกครอง เมื่อเด็ก ๆ อยู่ที่โรงเรียน (กรมสามัญศึกษา, 2544, หน้า 1)

โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ตั้งอยู่ที่อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา โดยประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่เมื่อถึงช่วงหมดฤดูการทำนา ประชากรวัยทำงานก็จะย้ายไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตตัวเมืองหรือกรุงเทพมหานคร ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายของประชากร ซึ่งเป็นคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนแล้วก็ทะเลาะ ขาดการเข้มงวดควบคุมดูแลบุตรหลานของตน เนื่องจากไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงานอย่างเต็มที่เพื่อหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว บางครอบครัวก็มีความเครียดจนเกิดเป็นปัญหาสังคม วัยรุ่นและนักเรียนนิยมไปเที่ยวมั่วสุมกันบางครั้ง ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด ลักเล็กขโมยน้อย เป็นแหล่งซื้อขายสิ่งเสพติด และนักเรียนไปมั่วสุม รวมทั้งมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป ส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ตามมา อาทิเช่น หนีเรียน การไม่เข้าชั้นเรียน ผลการเรียนไม่ดี มีปัญหาทางด้านสุขภาพ การมั่วสุมทางเพศ การติดยาเสพติด ปัญหาการทะเลาะวิวาท ขกพวกตีกัน เป็นต้น โรงเรียนจึงตระหนักถึงความสำคัญมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียนรวม มีการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารอีกทั้งวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่างๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อันจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ

ผู้วิจัยได้ศึกษาสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นแล้วจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในการปฏิบัติงานร่วมกันอันจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีระดับคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้น

## วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน

## ขอบเขตของการวิจัย

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 140 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างในภาวิดา ธาราศิริสุทธิและคณะ, 2559) จำนวน 103 คน ได้รับแบบสอบถามคืนที่สมบูรณ์ และสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

### ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ และประสบการณ์ทำงานของครู

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 จำนวน 4 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านนโยบายและแผน 2. ด้านการส่งเสริมความรู้และสนับสนุน 3. ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติงาน 4. ด้านแรงจูงใจในการทำงาน

## วิธีการดำเนินการวิจัย

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) เท่ากับ .98 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .956 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 แบ่งรายละเอียดขอบข่ายการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านนโยบายและแผนงาน ด้านการส่งเสริมความรู้และสนับสนุน ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติงาน และด้านแรงจูงใจในการทำงาน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือระดับความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนความคิดเห็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ 5, 4, 3, 2 และ 1 จำนวน 54 ข้อ

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 จำแนกตามเพศ โดยใช้ค่าที (t-test)
4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการเปรียบเทียบด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé's Post hoc Comparison )

### ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการส่งเสริมความรู้และสนับสนุน มีความแตกต่างกันโดย เพศชายมีความพึงพอใจที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มากกว่าเพศหญิง
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

### อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะนำมาอภิปรายตามรายด้าน ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านนโยบายและแผนงาน พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะการกำหนดนโยบายและแผน ถือเป็นภารกิจหลักในการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหาร ซึ่งโรงเรียนเมืองคงมีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงาน จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและแผนการดำเนินงานให้มีความชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผน มีการประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานที่เหมาะสมเมื่อเกิดปัญหา เมื่อทุกฝ่ายพร้อมปฏิบัติงานก็ทำให้การบริหารงานเป็นไปตามนโยบายและแผน การปฏิบัติงานจึงทำให้ครูสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง การบริหารงานของผู้บริหารมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียน ระดับสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ โดยโรงเรียนมีแผน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งการบริหารจัดการจะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าขาดผู้บริหารที่มีความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินฉานกัณฑ์ ชูหนู (2555) ได้ศึกษาระดับความคิดเห็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความสอดคล้องตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะที่แสดงออกให้เห็นถึงกระบวนการบริหารอย่างมีอุดมการณ์ ให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน ให้ความเชื่อถือและศรัทธา ให้ความเคารพ สามารถมองการณ์ไกลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ให้ความสนใจผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิด เอาใจเขามาใส่ใจครู ให้คำแนะนำและส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพของครู ใช้เทคนิคและแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นกับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานด้วยความรักและเห็นคุณค่าของงาน ร่วมกันตั้งมาตรฐานการทำงานให้สูงและเชื่อมั่นว่าจะทำงานบรรลุเป้าหมายได้ และยังได้ประพาดดินให้เกิดประโยชน์แก่คนอื่นและกลุ่มอยู่เสมอ

1.2 ด้านการส่งเสริมความรู้และสนับสนุน พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะโรงเรียนเมืองคงได้จัดให้มีการอบรมความรู้ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แก่ครู ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการดูแลนักเรียน ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา โดยที่ครูสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงานได้ เปิดโอกาสให้ครูเข้าร่วมการอบรม กับหน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนาตนเองตามที่ตนเองสนใจและเป็นประโยชน์กับตัวนักเรียน ผู้บริหารชื่นชมผลงานการปฏิบัติงานของครู โดยการนำไปเป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่น มีการจัดแสดง เผยแพร่ผลงานครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อการแสดงออกด้านพฤติกรรมแก่นักเรียน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้

ประสบการณ์การปฏิบัติงานในการดูแลนักเรียนระหว่างครูในโรงเรียน โดยที่โรงเรียน ผู้ปกครอง หรือหน่วยงานอื่นๆ มีการประสานการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ ปัจจวงษ์ (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านงาน ปัจจัยด้านการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการผลักดันให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนากิจกรรมที่จะส่งเสริมคุณลักษณะในด้านการสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้ปกครอง การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล สัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียน การมีความรับผิดชอบในงาน อุตมโนทัศน์ และสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน ซึ่งการส่งเสริมและพัฒนาลักษณะดังกล่าว จะเป็นแนวทางที่ก่อให้เกิดการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.3 ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติงาน พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะ โรงเรียนเมืองคงมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นรูปธรรมและเกิดประสิทธิผล ส่งเสริมให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง สร้างเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน เมื่อเกิดปัญหา ผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างเปิดเผย ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาเป็นรายกรณี หากนักเรียนประสบปัญหาด้านใดด้านหนึ่ง ครูจะหาวิธีการช่วยเหลือทันที ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังครูแนะแนว/ครูฝ่ายปกครอง/ครูวิชาการให้ความช่วยเหลือต่อไป คณะครูร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหา เพื่อการส่งต่อภายนอก หากไม่สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้โดยลำพัง ผู้บริหารจะเสนอตัวช่วยเหลือ มีการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือต่อไป และยังมีการติดต่อประสานงานการดำเนินงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมและรายด้าน มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นให้ความสำคัญต่อ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถช่วยเหลือนักเรียนให้ทันเวลา ถูกวิธี เสริมสร้างทักษะชีวิต ให้คำปรึกษาอย่างทั่วถึง มีการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการติดตาม ประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา เย็นมนัส (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มี 3 ปัจจัย คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผล และด้านการทำงานเป็นทีม เนื่องจากผู้บริหาร โรงเรียนใช้บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โดยผู้บริหารโรงเรียนใช้คุณลักษณะที่สำคัญในการมีความสามารถพิเศษ เช่น การพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ระบุความสำคัญของวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน มีวิสัยทัศน์ในการทำงานและสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังผู้ร่วมงานได้ และกำหนดมาตรฐานในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนใช้การสร้างแรงบันดาลใจ เช่น สร้างค่านิยมในการทำงาน โดยใช้ผู้ร่วมงานคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน กระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติงานและใช้ปัจจัยจูงใจต่างๆ เพื่อเป็นพลังจูงใจต่อผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงาน อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนใช้การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

1.4 ด้านแรงจูงใจในการทำงาน พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหาร โรงเรียนเมืองคงได้เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างแรงจูงใจให้กับครู โดยการเป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเปิดโอกาสให้ครูมีการพัฒนาตนเอง มีการนิเทศการปฏิบัติงานของครูเท่าเทียมกันทุกคน ผู้บริหารแสดงความยินดีกับครู หากปฏิบัติงานได้สำเร็จ และยังจัดหางบประมาณสนับสนุนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เมื่อครูประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน ครูได้รับกำลังใจจากผู้บริหาร มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน ผู้บริหารให้การดูแลเอาใจใส่งานของครู โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และยังส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้แสดงความคิดในการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชานน ตรงดี (2551) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการทำงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย พบว่าผลการศึกษาแรงจูงใจในการทำงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานการณ์ปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง ที่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษานานัปการ ทั้งการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ทำให้กาจูงใจเข้าไปมีส่วนสัมพันธ์อย่างมากกับการบริหารองค์กร ซึ่งในการบริหารองค์กรต่างๆจะต้องมีการจูงใจ ให้ผู้ปฏิบัติงานทุ่มเทแรงกายแรงใจอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามอุดมการณ์ขององค์กรที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Victor Vroom (1964) ได้เสนอรูปแบบของความคาดหวังในการทำงานซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในการอธิบายกระบวนการจูงใจของมนุษย์ในการทำงาน โดย Victor Vroom มีความเห็นว่าการที่จะจูงใจให้พนักงานทำงานเพิ่มขึ้นนั้นจะต้องเข้าใจกระบวนการทางความคิดและการรับรู้ของบุคคลก่อน โดยปกติเมื่อคนจะทำงานเพิ่มขึ้นจากระดับปกติเขาจะคิดว่าเขาจะได้อะไรจากการกระทำนั้นหรือการคาดคิดว่าอะไรจะ

เกิดขึ้นเมื่อเขาได้แสดงพฤติกรรมบางอย่างในกรณีของการทำงาน พนักงานจะเพิ่มความพยายามมากขึ้นเมื่อเขาคิดว่าการกระทำนั้นนำไปสู่ผลลัพธ์บางประการที่เขามีความพึงพอใจ

ทั้งนี้ผู้บริหารและครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น โรงเรียนเมืองคงให้ความสำคัญต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างมาก สามารถช่วยเหลือนักเรียนให้ทันเวลา ถูกวิธี เสริมสร้างทักษะชีวิต ให้คำปรึกษาอย่างทั่วถึง มีการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการติดตาม ประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547: 17 – 18) ในฐานะที่มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เล็งเห็นว่าภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นต่อเด็กและเยาวชนอย่างมากมาย เช่น การทะเลาะวิวาท การแต่งกาย ผู้สาว ยาเสพติด การแข่งรถจักรยานยนต์ บนท้องถนนอย่างผิดกฎหมาย ฯลฯ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต จึงมีนโยบายสำคัญที่จะต้องร่วมมือกับทุกฝ่ายทั้งในและนอกกระทรวงศึกษาธิการแก้ไขปัญหานี้ วิธีการหนึ่ง คือ นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาดำเนินการอย่างจริงจังอีกครั้ง เนื่องจากการติดตามประเมินผลพบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบที่ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งยังช่วยเสริมสร้างคุณภาพที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุข ซึ่งวัตถุประสงค์การจัดให้มีระบบการดูแลนักเรียน คือ เพื่อให้โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีกระบวนการ วิธีการ และเครื่องมือที่มีคุณภาพ และมีหลักฐานการตรวจสอบได้ เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ ทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีมากมาย เช่น ได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงภาพปัญหา มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู เกิดความรู้สึกที่อบอุ่นและไว้วางใจครู รู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้ได้รับการพัฒนา ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาความฉลาดด้านอื่นๆ ต่อไป เรียนรู้อย่างมีความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพ ได้รับการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตที่ดี ซึ่งได้แก่ ทักษะการรู้จักตนเอง การเรียนรู้ทักษะทางสังคม การจัดการ และสร้างงานอาชีพ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อำนาจ ชยางคานนท์ (2555) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า การปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอำนาจการตัดสินใจสูงสุด ในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน และนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ทำให้ทุกโรงเรียนในสังกัดมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ



นักเรียนอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม ตระหนักถึงผลที่เกิดกับนักเรียนเป็น นอกจากนี้ผู้บริหารยังได้ส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดมีส่วนร่วมในการรับรู้ กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ทั้งส่งเสริม สนับสนุนในการอบรม ประชุม สัมมนา การศึกษาดูงาน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง ชัดเจน ทำให้ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีรู้สึกที่ดีต่อการปฏิบัติงาน และยังสอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต (2544: 3) ได้เสนอปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและความต้องการของครูที่ปรึกษาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ ดังนี้ 1) ผู้บริหาร โรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ 2) ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน 3) คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีระบบประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด 4) ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนต่าง ๆ จากโรงเรียน และ 5) การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ รุ่งใหม่ (2550) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 ของครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7 จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวเป็นเพราะ โรงเรียนมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงได้จัดให้มีการอบรมทักษะ ให้ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีเกณฑ์การพิจารณาสำหรับการคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจน สะดวกแก่การปฏิบัติ มีเอกสารและคู่มือแนวปฏิบัติสำหรับการจัดกิจกรรมโฮมรูม การส่งต่อนักเรียนที่ชัดเจน มีการนิเทศกำกับติดตามให้กำลังใจจากฝ่ายบริหารและคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูที่ปรึกษาทั้งเพศหญิงและเพศชายสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิเดช สุขอ้วน (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก เพศชายและเพศหญิงก่อนที่จะมาเป็นครูได้รับการศึกษา ได้รับการอบรมในเรื่องระบบ

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคน โดยไม่ได้แบ่งว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง ดังนั้น ครูที่เป็นเพศชายหรือเพศหญิงจึงมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพนธ์ แก้วสวัสดิ์ (2556) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุน ส่งเสริม ศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกันแก้ไขปัญหา และการคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีนรัตน์ สุไลมานดิ (2555) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู โรงเรียนมัธยมหนองจอกมีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและได้ศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ โดยผู้บริหารได้นำวิทยากรมาอบรมด้านการเรียนการสอนและได้ศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ โดยผู้บริหารได้นำวิทยากรมาอบรมด้านการเรียนการสอนเพื่อนำมาพัฒนาโรงเรียนร่วมกันไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์น้อยหรือมากก็ได้รับทราบนโยบายของโรงเรียน ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับครูทุกคน ทำให้ครูรับรู้ถึงสภาพปัญหาที่เกิดจากการทำงาน ร่วมกันแก้ไขปัญห ทำให้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

#### ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 มีข้อเสนอแนะดังนี้

##### 1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

##### 1.1 ด้านนโยบายและแผน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรส่งเสริม

สนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาทุกแห่งอย่างทั่วถึง และมีการกำหนดเป็นนโยบายระดับโรงเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริหารได้พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

1.2 ด้านการส่งเสริมความรู้และสนับสนุน ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา และทำความเข้าใจให้แก่ครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาการทำงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อีกทั้งควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3 ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติงาน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ควรให้การส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างเต็มที่ เพื่อช่วยขับเคลื่อนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.4 ด้านแรงจูงใจในการทำงาน ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้ความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ มีการยกย่องชมเชยแก่ครูผู้ปฏิบัติงานในทุกๆ โอกาส

## 2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในห้องที่อาเภออื่นๆ หรือในพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งกระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
4. การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน
5. การส่งต่อนักเรียน

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารในการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน สถานภาพของการทำงาน เช่น ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง

## เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

กรมสุขภาพจิต. (2544). *รายงานวิจัยการพัฒนาแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์สำหรับประชาชนไทย*

อายุ 12 - 60 ปี. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต.

จิณณภักดิ์ ชูหนู. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.*

- กิตติศักดิ์ ปัจจวงษ์. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือ  
นักเรียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,  
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วรรณภา เย็นมนัส. (2557). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่  
ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
มัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชานน ตรงดี. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการทำงานของครู  
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา  
บัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- อำนาจ ชยางคานนท์. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้รับผิดชอบ ระบบ  
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา  
จันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ประสงค์ รุ่งใหม่. (2550). ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ  
นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 - 4 ของครูที่ปรึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
นครราชสีมาเขต 1 - 7. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุทธิรัตน์ หัตถกิจ. (2552). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย  
บูรพา.
- ภูมิเดช สุขอ้วน. (2558). การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสวน  
กุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณีนันท์ สุไธมานดี. (2555). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย  
บูรพา.